

Veckans växt v. 23 2007

Gulbönan från Östergarn

Under tre sekel har denna böna odlats inom slakten på Gotland. Från tidigt 1800-tal odlades den på Östergarnslandet, under nästa sekel i jorden i Norrlanda och i Lärbro odlas den fortfarande idag, 2007.

Idoga odlarhänder har enligt gammal tradition satt dem på Bedadagen, då risken för frost inte längre är överhängande. Märta Olofsson berättar - "Gulbönan från Östergarn" är en brunböna men den är mildare än köpebönor. Den är lättodlad och ger rikligt med guldgula bönor. Tidigare när bönan odlades i större mängder tröskades bönorna i en mjölsäck. De torra baljorna lades i säcken som man trampade på så att bönorna lossnade ur baljan."

Hemma hos Märta mormorsmor, hennes mormor, hos modern i föräldrahemmet och hos Märta själv i det egna kökslandet har de vuxit tillsammans med matrovor, rödbetor, morötter, kålrötter, spenat, mangold, bondbönor och schalottenlök. År ut och år in har dessa växter odlats och varit ett viktigt tillskott i hushållet. Arbetet med köksväxtodlingen har för kvinnorna många gånger skett på tid som egentligen inte funnits, i små tidsluckor mellan arbetet på åker och äng, mellan mjölkning, matlagning och omsorg om hem och barn. Märta och många kvinnor med henne har många gånger i det tysta fört traditionen att odla vidare generation efter generation och deras arbete är värt att uppmärksammas.

Märta Olofsson kommer att motta utmärkelsen Guldärtan vid Trädgårdsveckans på Gotland och dess invigning den 16 juni.

Text och foto: Lena Nygårds